

2009Z06289

Vragen van de leden Kant, Van Raak en Ulenbelt (allen SP) aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het dreigement tot ontslag van overheidspersoneel door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ingezonden 3 april 2009)

1

Vindt u het gepast om te dreigen met ontslagen? Zo nee, bent u bereid van uw dreigement af te zien? 1)

3

Hoe rijmt u het ontslaan van ambtenaren met het beleid van de regering om juist extra te investeren in het onderwijs en de politie? Wat zijn de gevolgen voor deze goede voornemens?

4

Wat houdt uw dreiging om de pensioenregeling voor ambtenaren te versoberen precies in?

5

Deelt u de mening dat het een volstrekt verkeerd signaal aan alle werkgevers in Nederland is dat de overheid bij stijging van de pensioenpremies personeel op straat gooit? Zo ja, bent u bereid dit voornemen terug te draaien? Zo nee, waarom niet?

6

Deelt u de mening dat de overheid juist het goede voorbeeld moet geven als het gaat om het behouden van werkgelegenheid tijdens deze financiële crisis en dat ontslagen daar niet in passen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord op de vragen 1, 3, 4, 5 en 6

Er is geen sprake van een dreigement van ontslag en het is dus niet aan de orde om daar van af te zien. Voorop staat de verantwoordelijkheid van pensioenfondsen om overeenkomstig de Pensioenwet de dekking van pensioenaanspraken zeker te stellen.

Daartoe dienen zij een herstelplan in te dienen dat aangeeft op welke wijze dat gerealiseerd kan worden. Premieverhoging is dan één van de mogelijkheden die een pensioenfondsbestuur daarvoor kan inzenden. Ingevolge de Pensioenwet vormt het "afstempelen" daarbij het ultieme middel, als andere mogelijkheden zoals premieverhoging geen succes bieden.

Dat laat onverlet dat premieverhoging een extra last legt op de begrotingen van de departementen die het aangaat. Deze zullen moeten bezien op welke wijze de middelen daarvoor kunnen vrijmaken. Ik heb aangegeven dat de extra pensioenpremie uit het herstelplan van het ABP tot problemen leidt voor overheidswerkgevers, omdat daar onvoldoende middelen voor beschikbaar zijn. Er is geen extra zak met geld beschikbaar om de extra kosten van het herstelplan ABP uit te financieren. Dit betekent dat deze

middelen alleen gevonden kunnen worden door a. de pensioenregeling te versoberen of b. te bezuinigen, wat kan leiden tot verlies aan werkgelegenheid.

Als eerstverantwoordelijke van de overheidswerkgevers is het de taak van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op deze feiten te wijzen. Dat is geen dreigement maar een vaststelling van feiten. Openheid omtrent dergelijke feiten kan moeilijk als dreigement worden beschouwd. Ik ben het met u eens dat extra bezuinigingen op politie en onderwijs als gevolg van de premieopslag ongewenst zijn. Dit staat inderdaad haaks op het voornemen om daar in te investeren. Ik deel ook uw mening dat behoud van werkgelegenheid tijdens de financiële crisis van belang is, en ontslagen daar niet in passen. Het alternatief is dan versobering van de pensioenregeling. Dat is precies de reden waarom ik de sociale partners in de Pensioenkamer heb opgeroepen tot versobering van de pensioenregeling. Ook hier is geen sprake van een dreigement. Door de pensioenregeling te versoberen wordt deze minder duur. De vrijvallende middelen kunnen gebruikt worden om de premieopslag uit het herstelplan te financieren.

2

Hoeveel ambtenaren bent u van plan te ontslaan om de gestegen kosten van € 500 mln. te compenseren? Hoe gaat u dit verdelen over de verschillende overheidssectoren?

Antwoord op vraag 2

Elke overheidssector zal zelf moeten bekijken hoe het probleem van de extra kosten moet worden opgelost. Als de ruim € 500 miljoen door een uitstroom van arbeidsplaatsen zou moeten worden gerealiseerd, dan gaat het bij een gemiddeld loon van € 50.000 om ruim 10.000 fte.

7

Erkent u dat het verhogen van de pensioenpremie een gevolg is van het beleid van het kabinet dat de pensioenfondsen dwingt om de financiën op orde te brengen? Zo ja, bent u bereid de pensioenfondsen meer tijd te geven om hun financiën op orde te krijgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 7

Pensioenfondsen hebben reeds meer tijd gekregen om hun financiën op orde te krijgen. De termijn om uit onderdekking te komen is verlengd van drie naar vijf jaar. Het verder verlengen van termijnen betekent dat problemen doorgeschoven worden naar de toekomst.

Pensioenfondsen beschikken voor het herstelplan over meerdere instrumenten, waarbij premieopslag één van de mogelijkheden is. In geval van het ABP was het op basis van het Financieel Toetsingskader niet strikt noodzakelijk om de pensioenpremie te verhogen, om binnen vijf jaar uit onderdekking te komen. Dit nog los van het effect van een premieverhoging op het herstel in deze huidige onzekere situatie. De verhoging van de premie bij het ABP leidt daarnaast slechts tot een marginale stijging van de dekkingsgraad van het fonds, en zal de hersteltermijn dus maar beperkt inkorten.

8

Waarom heeft u in uw reactie de verhoging van de AOW-leeftijd als oplossing voor de pensioenfondsen genoemd? Wat is uw reactie op het bericht in de Volkskrant van 6 februari 2009 waarin pensioenkoopels Opf en VB laten weten niet te profiteren van verhoging van de AOW-leeftijd? 2)

10

Bent u het eens met de pensioenkoopels Opf en VB dat verhoging van de AOW-leeftijd geen effect heeft op de reserves voor pensioenfondsen? Zo ja, waarom noemt u het dan toch als oplossing van het probleem? Zo nee, hoe denkt u dan de pensioenafspraken die gelden tussen werknemers en werkgevers te kunnen openbreken?

Antwoord op de vragen 8 en 10

Ik heb aangegeven dat de pensioenopbouw van de ABP-regeling gericht is op pensionering ruim vóór de leeftijd van 65 jaar, terwijl het kabinet de AOW-leeftijd wil verhogen naar 67 jaar. Het ligt voor de hand dat een verhoging van de AOW-leeftijd zal leiden tot aanpassing in pensioencontracten. Omdat de pensioenwet aantasting van (in het verleden) opgebouwde rechten verbiedt, zal die aanpassing alleen betrekking hebben op de nieuw op te bouwen rechten. De dekkingsgraad van een pensioenfonds verbetert als bij dezelfde premie een lagere pensioenopbouw wordt gerealiseerd. Weliswaar heeft dit voor het herstelplan op korte termijn geen directe effecten, maar is het effect daarvan op lange termijn substantieel.

9

Deelt u de mening dat u voorbarig bent in het presenteren van deze oplossing omdat de SER in oktober mogelijk met een alternatief komt voor verhoging van de AOW-leeftijd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op vraag 9

Ik ben niet van mening dat dit voorbarig is, omdat het kabinet het voornemen heeft de AOW-leeftijd te verhogen. Het feit dat de SER de mogelijkheid heeft om met een alternatief voorstel te komen doet daar niets aan af.

11

Wilt u deze vragen uiterlijk beantwoorden vóór het moment waarop de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en De Nederlandse Bank hun reactie geven op de door de pensioenfondsen ingediende herstelplannen?

Antwoord op vraag 11

Ja.

1) NOS Journaal, 1 april 2009

http://www.nos.nl/nosjournaal/artikelen/2009/4/1/010409_abp_blijft_bij_ontslagen.html

2) de Volkskrant, 6 februari 2009: "Pensioenfonds geen baat bij hogere AOW-leeftijd"
http://www.volkskrant.nl/economie/article1144439.ece/Pensioenfonds_geen_baat_bij_hogere_AOW-leeftijd